

Latvija Eiropas Savienībā

Publicēts: 26.06.2021.

Šobrīd Latvijas uzmanība īpaši tiek veltīta sekojošiem ES jautājumiem:

Drošības stiprināšana

Krievijas nepamatotā, neprovocētā un neattaisnojamā militārā agresija pret Ukrainu ir radikāli mainījusi drošības situāciju reģionā un plašāk Eiropā. Lai samazinātu Krievijai spējas uzturēt agresiju, ES ir pieņēmusi pret Krieviju vairākas sankciju kārtas, kas skar finanšu, energoresursu, tirdzniecības, transporta, mediju u.c. jomas, kā arī sankcionē virkni Krievijas fizisku un juridisku personu. Tā kā Krievijas militārā agresija pret Ukrainu turpinās, tad ES turpināsies darbs, lai pieņemtu jaunus ierobežojošos pasākumus pret Krieviju.

Pēc Krievijas agresijas Ukrainā sākuma, ES sāka aktīvi izmantot nesen izveidoto finansēšanas instrumentu, kura mērķis ir uzlabot ES spēju novērst konfliktus, veidot mieru un stiprināt starptautisko drošību – Eiropas Miera mehānismu. Šī mehānisma ietvaros ir nodrošināti militārās palīdzības pasākumi Ukrainai, atļūdzinot ES dalībvalstīm izdevumus, kas radušies, sniedzot militāro atbalstu Ukrainai. Tādejādi ES sniedz atbalstu Ukrainas bruņotajiem spēkiem un veicina Ukrainas noturību un spēju aizsargāt valsts teritoriālo integritāti, suverenitāti un civiliedzīvotājus.

Enerģētiskās neatkarības stiprināšana

Arvien būtiskāka un stratēģiski nozīmīgāka loma ir enerģētiskās neatkarības stiprināšanai kā nacionālā mērogā, tā arī ES līmenī. Nepieciešamību pēc enerģētiskās patstāvības jo īpaši ir palielinājusi Krievijas uzsāktā militārā agresija Ukrainā kopā ar radušos nenoteiktību energoresursu piegādēs. Enerģētiskās neatkarības stiprināšana ļaus nodrošināt enerģētiskās apgādes drošības pieaugumu.

Galvenie darbības virzieni, lai sekmētu enerģētisko patstāvību, ir atjaunojamo energoresursu izmantošanas palielināšana, energoefektivitātes veicināšana, kā arī jaunu starpsavienojumu izbūve. Svarīgi, ka enerģētiskā patstāvība tiek veicināta kopā ar citām Baltijas valstīm, tajā skaitā īstenojot dažādus pārrobežu sadarbības projektus.

Klimata pārmaiņu politika

Klimata pārmaiņas un to radīto seku mazināšana saglabāsies kā viena no svarīgām ES ilgtermiņa politikas prioritātēm. Lai risinātu negatīvās sekas, ko radījušas klimata izmaiņas, būs nepieciešams izvirzīt ambiciozākus klimata politikas mērķus, tajā skaitā meklējot risinājumus kaitīgo izmešu un siltumnīcefekta gāzu mazināšanai tautsaimniecības nozarēs.

Svarīgi izmantot klimatam draudzīgas politikas sniegtās iespējas ekonomikas izaugsmei un sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanai, kā arī jaunu tehnoloģisko risinājumu radīšanai, kas paātrinātu pāreju uz klimatneitralitātes sasniegšanu 2050. gadā. Papildus tam, klimata pārmaiņu politika būtu jāskata ciešā sasaistē ar vides politikas jautājumiem, tajā skaitā rūpējoties par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

Covid-19 koordinācija un ES ekonomiskā atjaunošana

ES dalībvalstis cieši sadarbojas, lai ierobežotu Covid-19 izplatību. Turpmāka dalībvalstu koordinācija un informācijas apmaiņa par ierobežojošajiem pasākumiem ir būtiska, lai saglabātu Vienotā tirgus darbību un Šengenas integritāti pandēmijas laikā. Dalībvalstis arī kopīgi sadarbojas cīņā pret dezinformāciju, kas saistīta ar Covid-19 vakcinācijas procesu.

2021. gadā tika ieviests ES digitālais Covid sertifikāts, lai atvieglotu drošu pārvietošanos. Tāpat arī panāktas vienošanās par Eiropas veselības savienības priekšlikumiem, lai veicinātu ES aģentūru ieguldījumu veselības krīžu pārvarēšanā un stiprinātu ES mehānismus gatavībai un rīcībai veselības krīzēs.

Šobrīd dalībvalstis jau saņem pirmās ES fondu investīcijas no 2020. gadā pieņemtās Ekonomikas atveseļošanas pakotnes, kas ietver divas komponentes – ES daudzgadu budžetu 2021.–2027. gadam un Ekonomikas atveseļošanas instrumentu. Turpmāka ES fondu investīciju plūsma atkarīga no dalībvalstīm izvirzīto, iepriekš apstiprināto, mērķrādītāju izpildes.

ES - spēcīgāka pasaules mēroga dalībniece

Drošības un aizsardzības sadarbībā jāturpina darbs pie ES Stratēģiskā kompasa ieviešanas, lai stiprinātu ES drošības un aizsardzības politiku un veidotu spējas šīs politikas īstenošanai. Krievijas agresijas Ukrainā kontekstā īpaša uzmanība tiek pievērsta ES noturības un aizsardzības industrijas stiprināšanai. Svarīga arī militārās mobilitātes sekmēšanā ES teritorijā, PESCO īstenošanā, kā arī cīņa pret hibrīdajiem draudiem (t.sk. dezinformāciju) un kibernetiskiem uzbrukumiem, tostarp sadarbojoties ar NATO.

Jāturpina daudzpusējas un uz noteikumiem balstītas starptautiskās kārtības stiprināšana un ES paplašināšanās politika, īstenojot skaidru uz individuālu pieeju un kritēriju izpildi balstītu ES integrācijas procesu.

Latvijas pārstāvji Eiropas Savienības institūcijās

Latvijas iestāšanās ES

Sabiedrības informēšana par ES

Latvijas prezidentūra ES padomē 2015

<https://www.mfa.gov.lv/lv/latvija-eiropas-savieniba>